

Εβδομαδιαία Έκθεση Επιδημιολογικής Επιτήρησης της Γρίπης Εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017)

Η επιτήρηση της γρίπης για την περίοδο 2016 - 2017 σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και στην Ελλάδα ξεκίνησε την εβδομάδα 40/2016 (03-09 Οκτωβρίου 2016) και θα ολοκληρωθεί την εβδομάδα 20/2017 (15-21 Μαΐου 2017).

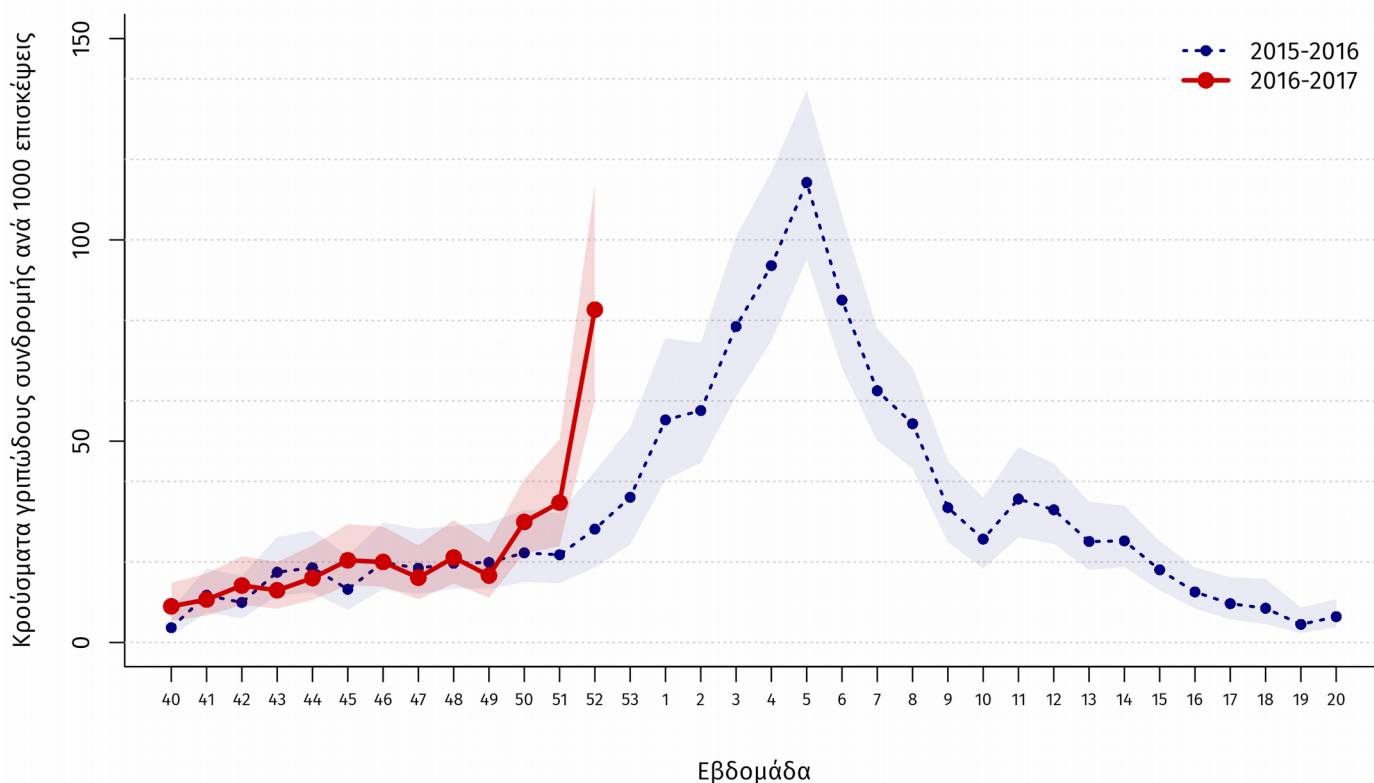
Στην παρούσα έκθεση, γίνεται εβδομαδιαία ανακεφαλαίωση των επιδημιολογικών δεδομένων στη χώρα μας, για την εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017).

- Κατά την εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017) οι επισκέψεις σε ιατρό για γριπώδη συνδρομή **παρουσιάζουν αύξηση** σε σύγκριση με την προηγούμενη εβδομάδα 51/2016 (Διάγραμμα 1).
- Κατά την εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017) στα Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης και στο Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Ε.Κ.Π.Α, ελέγχθηκαν για ιούς γρίπης συνολικά 117 κλινικά δείγματα, όλα από τα νοσοκομεία. **Τα 46 (39,3%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης** και συγκεκριμένα τα 44 (95,7%) ήταν τύπου Α και τα 2 (4,3%) ήταν τύπου Β. Τα 41 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν, και όλα βρέθηκαν να ανήκουν στον υπότυπο Α(Η3Ν2) (Διάγραμμα 2).
- Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017) καταγράφηκαν 15 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης, εκ των οποίων τα 14 νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ. (Πίνακας 1, Διάγραμμα 3). Μόνο το 20% των ασθενών αυτών είχαν εμβολιαστεί για τη γρίπη. Το ίδιο χρονικό διάστημα καταγράφηκε ένας θάνατος από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη, που αφορούσε ασθενή που νοσηλεύτηκε σε Μ.Ε.Θ.
- **Με βάση τα ανωτέρω, η Ελλάδα έχει πλέον εισέρθει σε περίοδο αυξημένης δραστηριότητας της γρίπης, η οποία αναμένεται -όπως κάθε χρονιά - να διαρκέσει μερικές εβδομάδες. Επικρατών υπότυπος φαίνεται να είναι ο Α(Η3Ν2), σε αντίθεση με την προηγούμενη χρονιά όπου επικράτησε ο Α(Η1Ν1)rdm09.**

A. Κλινικό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης της γρίπης

Κατά την εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017), οι επισκέψεις σε ιατρό για γριπώδη συνδρομή παρουσιάζουν αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη εβδομάδα 51/2016 (Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1: Εκτίμηση αριθμού κρουσμάτων γριπώδους συνδρομής ανά 1.000 επισκέψεις, κατά εβδομάδα. Σύνολο χώρας, περίοδοι γρίπης: 2015-2016, 2016-2017.

Σημείωση 1: Ο αριθμός κρουσμάτων ανά 1.000 επισκέψεις εκτιμάται με στάθμιση ως προς τον μόνιμο πληθυσμό της χώρας κατά γεωγραφικό διαμέρισμα και αστικότητα (ΕΣΥΕ, απογραφή 2011). Η σκιασμένη περιοχή αντιπροσωπεύει τα 95% όρια εμπιστοσύνης των εκτιμήσεων.

Σημείωση 2: Προσωρινά στοιχεία. Επισημαίνεται ότι μπορεί να υπάρξουν μικρές τροποποιήσεις της επιδημικής καμπύλης, δεδομένου ότι συνεχίζεται η αποστολή δεδομένων από τα δίκτυα Sentinel και μετά την έκδοση της παρούσας έκθεσης.

Πηγή των πληροφοριών για το κλινικό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης

Τα στοιχεία του διαγράμματος 1 προέρχονται από το Σύστημα Παρατηρητών Νοσηρότητας στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Sentinel), το οποίο την περίοδο 2014-2015 αναδιοργανώθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α) 2007-2013. Συγκεκριμένα τα στοιχεία προέρχονται από το δίκτυο των ιδιωτών ιατρών, το δίκτυο ιατρών Κέντρων Υγείας και το δίκτυο ιατρών Μονάδων Υγείας Π.Ε.Δ.Υ (πρώην Μονάδες Υγείας Ε.Ο.Π.Υ.Υ). Μέσω του Συστήματος Sentinel καταγράφεται δειγματοληπτικά η εξέλιξη της συχνότητας ορισμένων νοσημάτων με βάση κλινικές διαγνώσεις. Σε αυτά περιλαμβάνεται και η γρίπη ή καλύτερα, οι κλινικές εκδηλώσεις που είναι συμβατές με γρίπη (γριπώδης συνδρομή).

Το σύστημα sentinel, μέσω της αναδιοργάνωσης του, προσαρμόστηκε στις πληθυσμιακές αλλαγές και τις θεσμικές μεταβολές στην οργάνωση της Π.Φ.Υ στη χώρα τα τελευταία έτη και εναρμονίστηκε με επικαιροποιημένα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα-οδηγίες.

Ως εκ τούτου, επισημαίνουμε ότι λόγω αλλαγών στις λειτουργικές παραμέτρους του Συστήματος Sentinel στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του από την περίοδο 2014-2015, τα δεδομένα του δικτύου δεν θεωρούνται συγκρίσιμα με αυτά των παρελθόντων ετών.

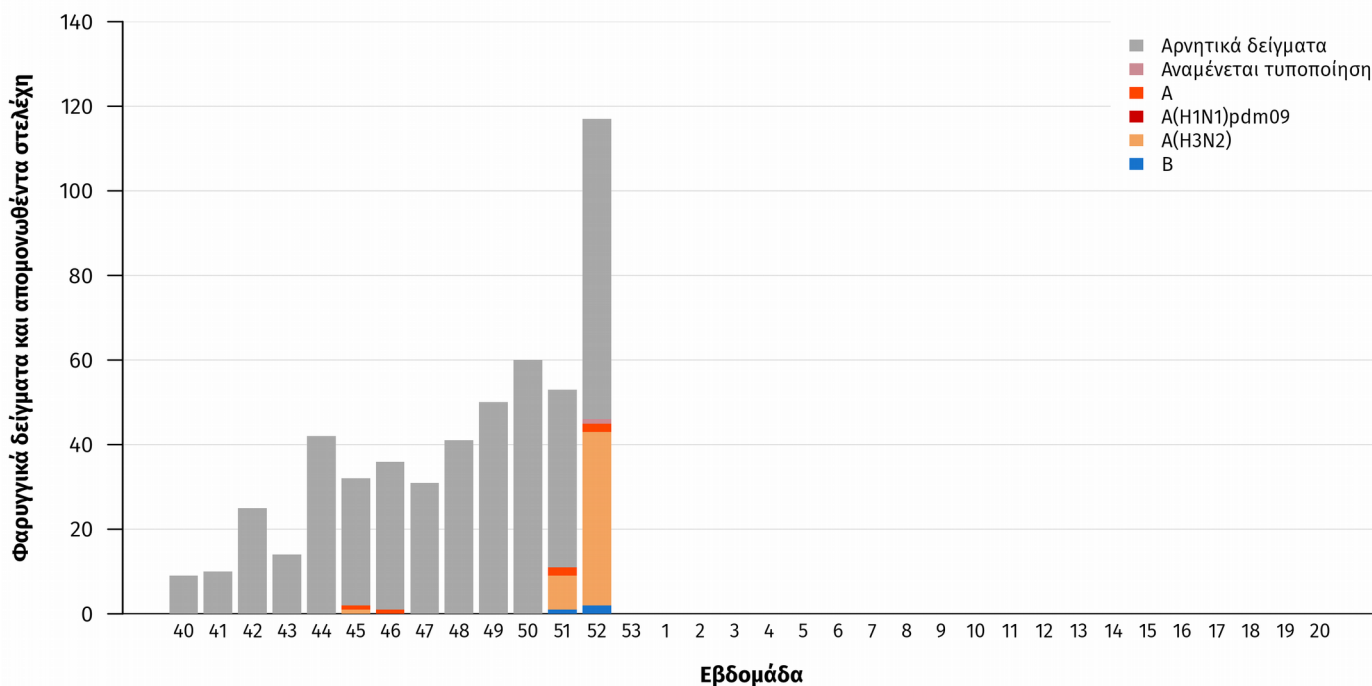
Κατά την εβδομάδα 52/2016 ο αριθμός των συμμετεχόντων ιατρών που απέστειλε κλινικά δεδομένα ανήλθε στους 119 και οι επισκέψεις για κάθε αιτία που αντιστοιχούν στους ιατρούς που δήλωσαν, ανήλθαν στις 9.159 στο σύνολο της χώρας.

Β. Εργαστηριακό σκέλος επιδημιολογικής επιτήρησης της γρίπης

Κατά την εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017) στα Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης και στο Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Ε.Κ.Π.Α, ελέγχθηκαν για ιούς γρίπης συνολικά 117 κλινικά δείγματα, όλα από τα νοσοκομεία. Τα 46 (39,3%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και συγκεκριμένα τα 44 (95,7%) ήταν τύπου Α και τα 2 (4,3%) ήταν τύπου Β. Τα 41 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν και όλα βρέθηκαν να ανήκουν στον υπότυπο Α(Η3Ν2).

Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 52/2016 έχουν ελεγχθεί συνολικά 520 κλινικά δείγματα, όλα από τα νοσοκομεία. Τα 60 (11,5%) εξ' αυτών ήταν θετικά για ιούς γρίπης και ειδικότερα τα 57 (95%) ήταν τύπου Α και τα 3 (5%) τύπου Β. Τα 50 στελέχη τύπου Α υποτυποποιήθηκαν και όλα βρέθηκαν να ανήκουν στον υπότυπο Α(Η3Ν2).

Διάγραμμα 2: Συνολικός αριθμός φαρυγγικών δειγμάτων και απομονωθέντων στελεχών ιού γρίπης στα Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς Γρίπης και στο Μικροβιολογικό Εργαστήριο του Ε.Κ.Π.Α. Σύνολο χώρας, περίοδος γρίπης 2016 - 2017.

Γ. Επιτήρηση σοβαρών κρουσμάτων εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης με ή χωρίς νοσηλεία σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ)

Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 52/2016, στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί 15 σοβαρά κρούσματα εργαστηριακά επιβεβαιωμένης γρίπης, εκ των οποίων τα 14 νοσηλεύτηκαν σε Μ.Ε.Θ (Πίνακας 1, Διάγραμμα 3).

Όσον αφορά στα **κρούσματα με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ.**: Πρόκειται για 9 άνδρες και 5 γυναίκες, με εύρος ηλικιών από 69 έως 89 έτη, μέση ηλικία 75,8 έτη και διάμεση 75 έτη. Και τα 14 (100%) προαναφερθέντα κρούσματα οφείλονταν στον ιό γρίπης τύπου Α. Τα 7 από τα στελέχη τύπου Α που απομονώθηκαν από τα ανωτέρω κρούσματα υποτυποποιήθηκαν, και όλα ανήκαν στον υπότυπο Α(Η3Ν2) (Διάγραμμα 3).

Τα 13 (92,9%) από τα 14 προαναφερόμενα σοβαρά κρούσματα με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ ανήκουν σε κλινική ομάδα υψηλού κινδύνου για την οποία συστήνεται εμβολιασμός για την εποχική γρίπη, σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο του Υ.Υ. Εξ'αυτών εμβολιασμένοι ήταν μόνο οι 3 (23,1%).

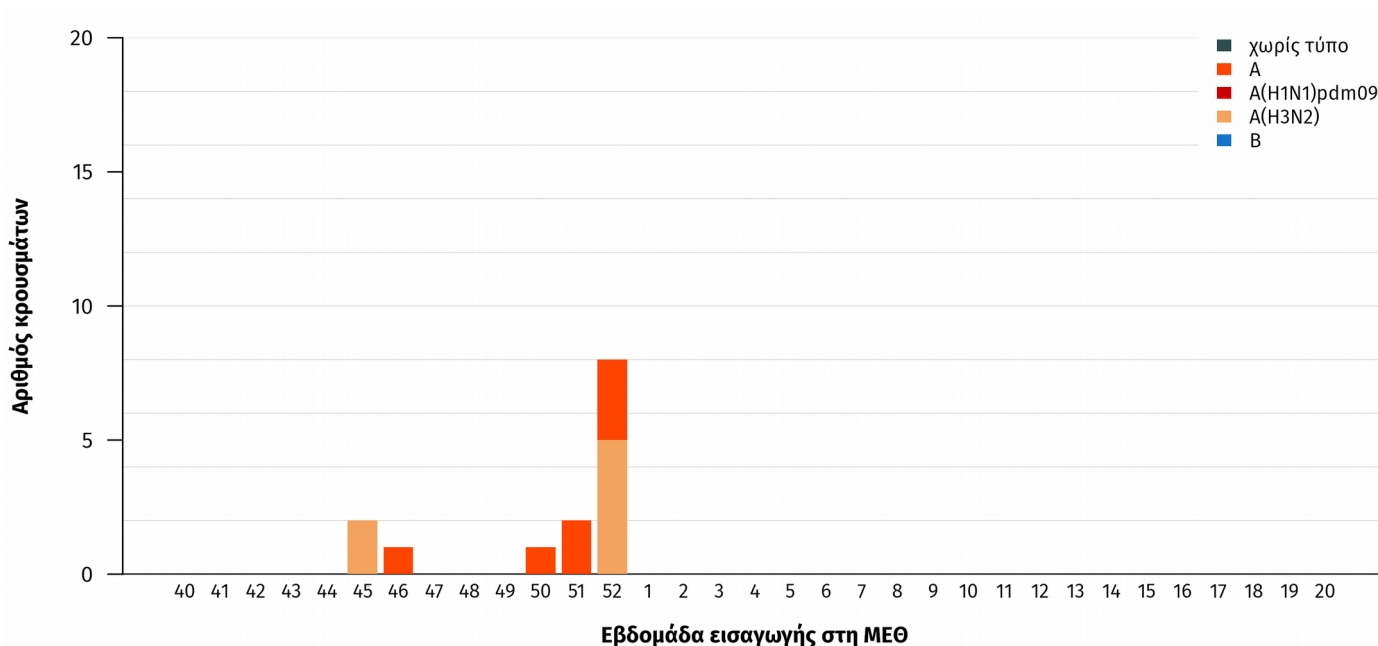
Όσον αφορά στα **κρούσματα χωρίς νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ.**: Πρόκειται για 1 άνδρα άνω των 50 ετών, που βρέθηκε θετικός στον υπότυπο γρίπης Α(Η3Ν2).

Από την εβδομάδα 40/2016 έως και την εβδομάδα 52/2016 στην Ελλάδα έχει καταγραφεί 1 θάνατος από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη (Πίνακας 1, Διάγραμμα 4). Πρόκειται για άνδρα άνω των 70 ετών, που νοσηλεύτηκε σε Μ.Ε.Θ, και βρέθηκε θετικός στον υπότυπο γρίπης Α(Η3Ν2).

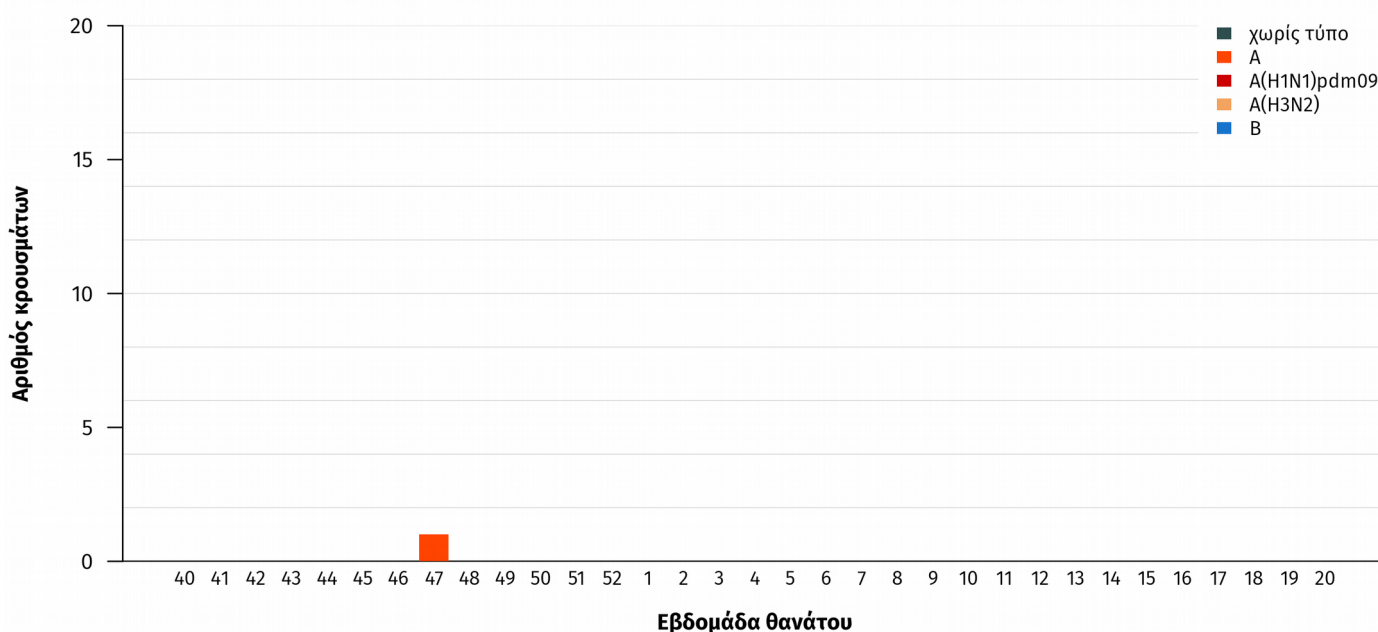
Πίνακας 1: Περιστατικά με νοσηλεία σε Μ.Ε.Θ και θάνατοι (σε Μ.Ε.Θ & εκτός Μ.Ε.Θ) από εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2014 έως εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017).

Αριθμός νέων κρουσμάτων σε Μ.Ε.Θ. που δηλώθηκαν στις 01/01/2017	0
Νοσηλευόμενοι σε Μ.Ε.Θ. στις 01/01/2017	8
Σύνολο νοσηλευθέντων σε Μ.Ε.Θ. έως 01/01/2017	14
Θάνατοι που δηλώθηκαν στις 01/01/2017	0
Συνολικός αριθμός θανάτων έως 01/01/2017	1

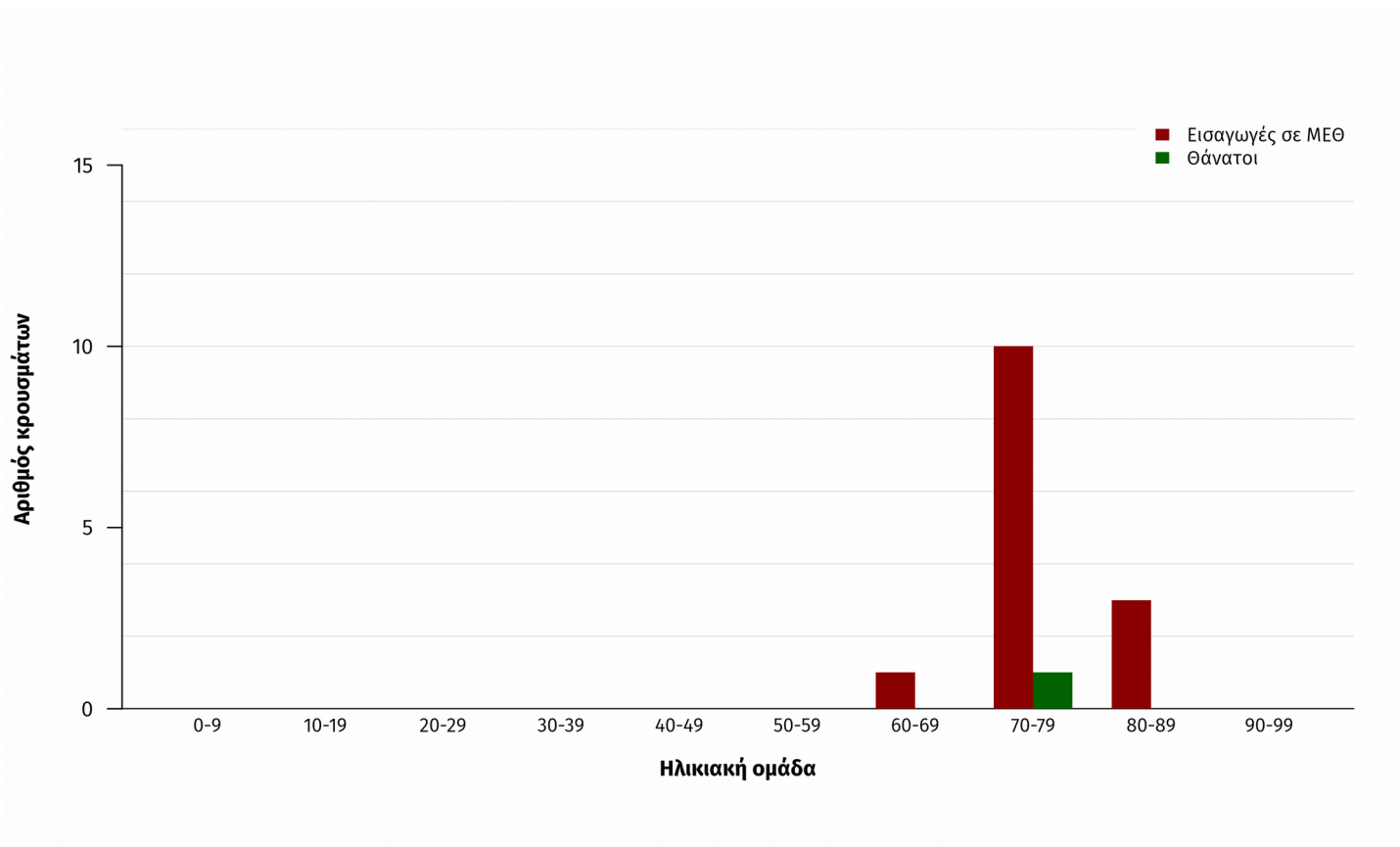
Διάγραμμα 3: Αριθμός εισαγωγών σε Μ.Ε.Θ. ανά εβδομάδα, σε ασθενείς με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 έως εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017). Συνολικός αριθμός δηλωθέντων κρουσμάτων έως και την εβδομάδα 52/2016: 14

Διάγραμμα 4: Αριθμός θανάτων (σε Μ.Ε.Θ. & εκτός Μ.Ε.Θ) ανά εβδομάδα, σε ασθενείς με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 έως εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017). Συνολικός αριθμός θανάτων έως και την εβδομάδα 52/2016: 1

Διάγραμμα 5: Ηλικιακή κατανομή εισαχθέντων σε Μ.Ε.Θ. με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη γρίπη και ασθενών που κατέληξαν σε Μ.Ε.Θ ή εκτός Μ.Ε.Θ. Σύνολο Ελλάδας, από εβδομάδα 40/2016 έως εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017).

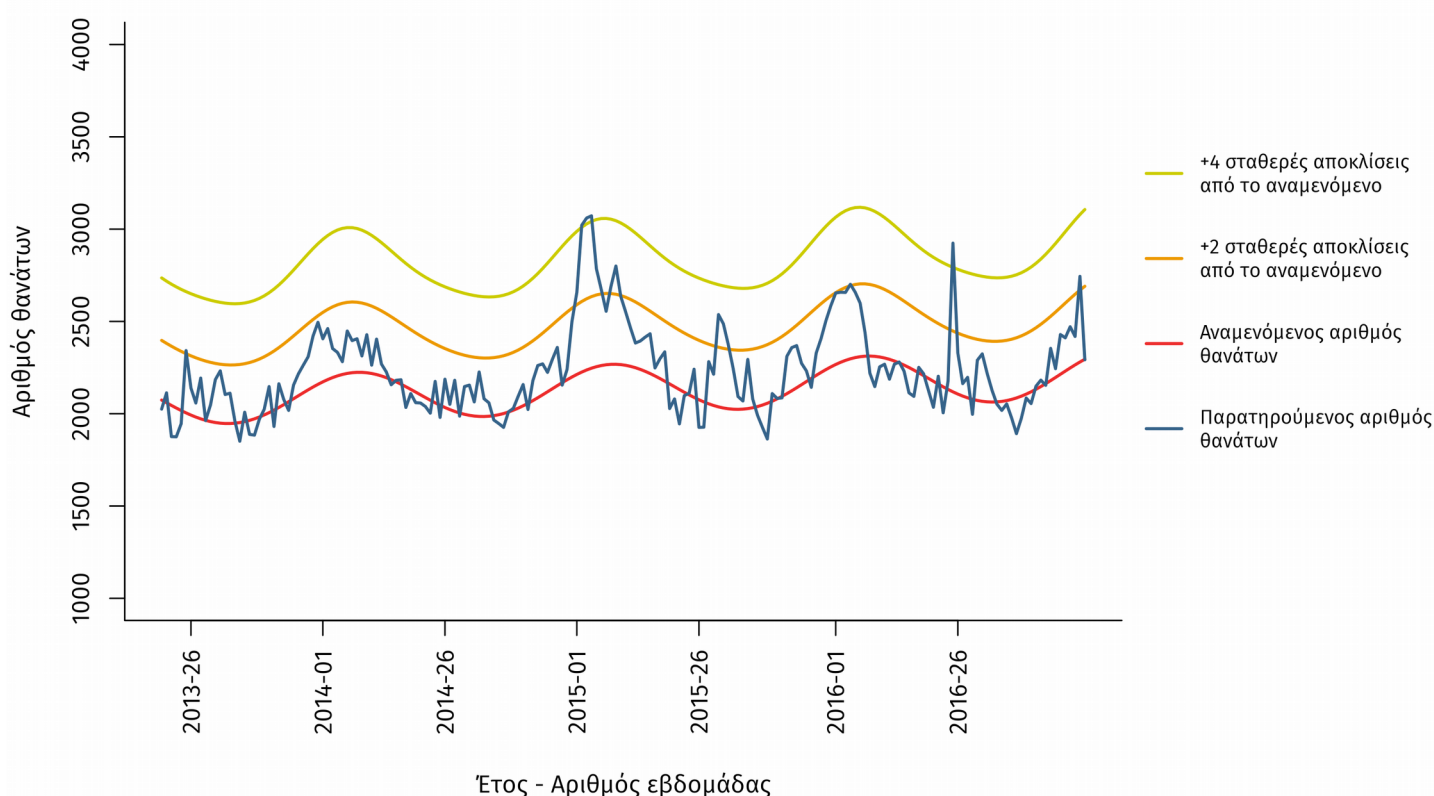

Δ. Σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας

Παρουσιάζονται εδώ τα κύρια ευρήματα από την επιδημιολογική επιτήρηση της θνησιμότητας στην Ελλάδα, με επικέντρωση στην έγκαιρη ανίχνευση θνησιμότητας που υπερβαίνει την αναμενόμενη (excess mortality).

Κατά την εβδομάδα 52/2016 (26 Δεκεμβρίου 2016 – 01 Ιανουαρίου 2017), η θνησιμότητα στην Ελλάδα από όλες τις αιτίες κυμάνθηκε στα πλαίσια της αναμενόμενης (Διάγραμμα 6).

Διάγραμμα 6: Παρατηρούμενος και αναμενόμενος αριθμός θανάτων κατά εβδομάδα στις περιοχές της Ελλάδας που μετέχουν στο σύστημα επιτήρησης. Εβδομάδα 20/2013 έως εβδομάδα 52/2016.

Σημειώσεις:

1. Ο παρατηρούμενος αριθμός θανάτων των τελευταίων 4 εβδομάδων διορθώνεται λαμβάνοντας υπόψη την υπολογιζόμενη χρονική καθυστέρηση στις δηλώσεις θανάτων και αναπροσαρμόζεται κάθε εβδομάδα με βάση τα νέα δεδομένα.

Πηγή πληροφοριών για το σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας από όλες τις αιτίες

Η καταγραφή των θανάτων γίνεται από τα Ληξιαρχεία των δήμων της χώρας σε σχεδόν πραγματικό χρόνο και αφορά τους θανάτους που δηλώθηκαν κατά την εβδομάδα αναφοράς.

Τα δεδομένα αφορούν το σύνολο της χώρας, και προέρχονται από το Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Ληξιαρχικών Πράξεων (ΠΣ ΛΗΠ) που λειτουργεί από το Μάιο του 2013 στη Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης & ΗΕΣ της Γεν. Δ/σης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών. Στο πλαίσιο αυτό, το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ έχει οριστεί από το Υπουργείο Εσωτερικών ως διαπιστευμένος φορέας.

Το σύστημα επιδημιολογικής επιτήρησης της θνησιμότητας από όλες τις αιτίες εφαρμόζεται στο πλαίσιο του προγράμματος European Mortality Monitoring (Euro-MOMO), στο οποίο συμμετέχουν και άλλες 21 ευρωπαϊκές χώρες. Το συντονισμό του προγράμματος στην Ελλάδα έχει το Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.

Δ. Η δραστηριότητα της γρίπης στην Ευρώπη

Στην ιστοσελίδα <http://flunewseurope.org/> μπορείτε να βρείτε αναλυτικά τις τελευταίες πληροφορίες που συλλέγονται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων (ECDC) και τον Περιφερειακό Γραφείο Ευρώπης του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας σχετικά με τη δραστηριότητα της γρίπης στην Ευρώπη.

Κατά την εβδομάδα 51/2016 (19 – 25 Δεκεμβρίου 2016), οι περισσότερες χώρες ανέφεραν χαμηλή ή μέτρια δραστηριότητα της γρίπης, ενώ τρεις χώρες ανέφεραν υψηλή (Αλβανία, Ουκρανία, Φινλανδία). Η δραστηριότητα της γρίπης αυξάνεται σε όλη την Ευρώπη, το ποσοστό των θετικών στη γρίπη κλινικών δειγμάτων στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας έφτασε συνολικά το 47%, και ο επικρατών υπότυπος είναι ο Α(Η3Ν2).